

KOTARO
ISAKA

伊坂幸太郎

ŽU
DIKŲ
TRAUKI
NYS

*GREITAS, PAVOJINGAS
IR SUBTILIAI JUOKINGAS.
NPR*

baltos lankos

Kotaro Isaka

Žudikų traukinys

romanas

Iš japonų kalbos vertė Miglė Dumšaitė-Červokienė

baltos lankos

Kimura

Tokijo stotis sausakimša. Jūičis Kimura jau senokai čia nebuvo, tad nesupranta, ar tokia grūstis įprasta. Jei kas pasakytų, kad vyksta koks ypatingas renginys, – patikėtų. Priblokštas į visas puses bruzdančių keleivių gausos, Kimura prisimena didelę glaudžiai susibūrusių pingvinų grupę, matytą per televizorių kartu su Vataru. „Pingvinus dar gali suprasti – jiems juk šalta“, – pagalvoja.

Kimura praleidžia žmonių srautą, tuomet, paspartinęs žingsnį, šone palieka suvenyrų parduotuves bei kioskus.

Palipęs trumpa rampa, įeina pro bilietų žymėjimo punktą, vedantį link šinkanseno*. Einant pro bilietų tikrinimo automatą, apima baimė: ar tik kaip nors neaptiks pistoleto vidinėje kišenėje, ar tik neužsitrenks vartai ir nesusems staiga pasirodę sargybiniai? Tačiau nieko panašaus neįvyksta. Vyras stabteli ir pakėlęs akis į tvarkaraščių švieslentę patikrina, iš kurios platformos išvyksta greitasis traukinys „Hajaté“**. Stotyje saugumo sumetimais stovi uniformuoti apsaugininkai, tačiau į Kimurą nekreipia jokio dėmesio.

* Greitųjų traukinių, skirtų dideliems atstumams, rūšis Japonijoje (čia ir toliau – vert. past.).

** Šinkansenas, jungiantis Tokiją su Japonijos šiaurės rytų regionu.

Pro šalį praeina į pradinių klasių moksleivį panašus berniukas, nešinas kuprine. Kimurai suspaudžia krūtinę prisiminus Vataru. Mintyse atgyja ligininės lovoje be sąmonės gulintis Vataru, jo jaunas, į nieką nereaguojantis kūnas. „Net ir dabar, ištikus tokiai nelaimi, jo veidas toks paklusnus, vargšelis“, – verkdamą kalbėjo Kimuros motina. Šie žodžiai drasko Kimurą iš vidaus.

„Nieką gyvu neatleisiu!“ Jam nepakeliama net mintis, kad šešerių metų vaiką nuo parduotuvės stogo nustūmęs niešas sau nerūpestingai gyvena ir laisvai alsuoja. Pasidaro sunku kvėpuoti, bet ne iš liūdesio, o įniršio. Kimura tvirtu žingsniu pasuka link eskalatoriaus. „Mečiau gerti. Galiu eiti tiesiai. Rankos nebedreba.“ Užtikrintai juda pirmyn, kaire ranka neša popierinį maišelį su užrašu „Tokijo suvenyrai“.

Platformoje jau stovinti „Hajatė“ laukia išvykimo. Ėmęs nekantrauti, Kimura paspartina žingsnį ir įlipa į traukinį pro trečio vagono duris. Anot buvusio bendradarbio pateiktos informacijos, taikinyš – septinto vagono penktoje eilėje, trijų sėdynių pusėje. Planas paprastas: įeiti iš gretimo vagono ir atsargiai artėti prie taikinio. Stebint aplinką, paslapčia priartėti iš nugaros.

Įžengus į tambūrą, kairėje pusėje švysteli praustuvas su veidrodžiu. Kimura stabteli prieš veidrodį, užtraukia užuolaidėles ir pažvelgia į savo atspindį. Seniai kirpti plaukai, akių kampučiuose susikaupusios traiškanos, vietomis išdygę ūseliai. Net smulkūs veido plaukeliai krinta į akis. Skaudu žiūrėti į tokį išvargusį savo veidą. Kruopščiai nusiplauna rankas – trina, kol automatiškai išsijungia vanduo. Jo pirštai dreba. „Ne alkoholis čia kaltas, tik nervai“, – bando save įtikinti.

Ginklo Kimura nebuvo panaudojęs nuo tada, kai gimė Vataru. Prisiliesdavo tik kraustydamasis ar tvarkydamasis. Dabar iš širdies gelmių džiaugiasi, kad neišmetė. Pistoletas nau dingas, kai reikia įbauginti kokį akiplėšą, pastatyti į vietą kokį pašlemėką.

Staiga atspindys išsikreipia. Veidrodis suskyla, nelygiame paviršiuje išniręs deformuotas atvaizdas taria:

– Kas buvo, tas buvo. Ar tikrai sugebėsi nušauti? Juk dabar esi tik girtuoklis, net neįstengei apsaugoti savo berniuko.

– Mečiau gerti.

– Tavo sūnus ligoninėje.

– Nugalabysiu tą išperą.

– O ar sugebėsi atleisti?

Galvoje kunkuliuojantis jausmų burbulas praranda bet kokią logiką ir sprogstą.

Iš juodo švarko kišenės Kimura išsitraukia pistoletą. Iš popierinio maišelio – cilindro formos prietaisą, slopintuvą, ir prisuka prie vamzdžio. Žinoma, slopintuvas nepanaikina garso visiškai, tačiau prietaisus prie tokio nedidelio 22-o kalibro ginklo kaip šis šūvis bus nuslopintas iki tylaus „trinkt“ – tyliau nei žaislinio pistoleto.

Dar kartą žvilgtelėjęs į veidrodį linkteli, įkiša ginklą į popierinį maišelį ir pasitraukia nuo praustuvo. Išėjęs vos neatsitrenkia į traukinio pardavėją, ruošiančią maisto vežimėlį. Norėtų leptelėti „traukis iš kelio, trukdai“, tačiau pamatęs alaus skardines vežimėlyje staigiai sprunka šalin.

„Prisimink: išgersi nors gurkšnelį – viskas šuniui ant uodegos, – mintyse šmėsteli tėvo žodžiai. – Nuo alkoholizmo nepasveikstama. Vienas gurkšnis ir vėl grįši į tą patį liūną.“

Kimura įeina pro automatines duris ir juda pirmyn ke-
tvirtu vagonu. Kaip tik tą akimirką iškart už durų kairėje sė-
dintis keleivis perkryžiuoja kojas ir Kimura už jų užkliūva.
Pistoletas vis dar saugiai guli maišelyje, tačiau dėl pritaisyto
slopintuvo yra ilgesnis, būtent ta dalis užkliuvo vyriškiui už
kojos. Kimura rūpestingai prisitraukia maišelį.

Iš nervų ir susijaudinimo apninka įtūžis. Atsisukęs pama-
to švelnių bruožų vyriškį, nešiojantį akinius juodais rėmeliais.
Tas bejėgiškai linkteli ir atsiprašo. Kimura cakteli liežuviu ir
nori skubėti toliau, tačiau vyriškis užkalbina:

– Oi, jūsų maišelis suplyšo. Ar viskas gerai?

Kimura sustoja ir pasižiūri – tikra tiesa, pistoleto maiše-
lyje žioji skylė, tačiau nieko, kas labai kristų į akis.

– Žiūrėk savo reikalų, – lepteli nueidamas.

Net ir išėjęs iš ketvirto vagono Kimura nelėtina žingsnio,
tvirtai pereina penktą, o tada ir šeštą vagoną.

– O kodėl šinkanseno pirmas vagonas gale? – prisime-
na kažkada užduotą Vataru klausimą. Savaiame suprantama, šį
klausimą Vataru uždavė dar būdamas sąmoningas.

– Tokijui artimesnis pirmas vagonas, – tuomet atsakė Ki-
muros motina.

– Ką tai reiškia, tėte?

– Vagonas arčiausiai Tokijo yra pirmas, tolesnis – antras
ir taip toliau. Todėl kai važiuojam pas senelius, pirmas vago-
nas būna pačiame gale, bet kai grįžtam į Tokiją, jis būna trau-
kinio pradžioje.

– Traukiniai, važiuojantys į Tokiją, vadinami kylančiais.
Viskas visuomet sukasi aplink Tokiją, – pridūrė ir Kimuros
tėvas.

– Močiute, seneli, kodėl jūs visuomet kylat pas mus?

– Nes norim tave pamatyti. Sunkiai pūškuojam kalnų ke-
liuku.

– Ne tu pūškuoji, o šinkansenas, – pataisė senelis ir at-
sigręžęs į Kimurą tarė: – Vataru toks mielas berniukas. Net
sunku patikėti, kad tavo.

– Dažnai man taip sako. Kažin, kas tas Vataru tėvas... –
sarkastiškai atsakė Kimura, tačiau jo tėvai nerūpestingai tauš-
kėjo toliau, nekreipdami jokio dėmesio.

– Matyt, geri genai peršoko vieną kartą.

Kimura įžengia į septintą vagoną. Kairėje pusėje rikiuoja-
si eilės po dvi vietas, dešinėje – po tris. Visų sėdynių nugarėlės
nukreiptos į tą pačią pusę. Kimura įkiša ranką į popierinį mai-
šelį ir sučiuopia ginklą. Žengdamas dideliais žingsniais, skai-
čiuoja eiles. Pirma eilė, antra.

Traukinyje sėdi vienas kitas keleivis, tačiau laisvų vietų
gerokai daugiau, nei galėjai tikėtis. Pamato penktoje eilėje prie
lango sėdinčio berniuko pakaušį. Baltais marškiniais su apy-
kakle ir švarkeliu vilkintis jaunuolis sėdi tiesiai, atrodo kaip
sveikas, pavyzdingas mokinys. Berniukas susižavėjęs pro langą
stebi kitus į stotį atvykstančius šinkansenus.

Kimura artinasi iš lėto. Pasiekus ketvirtą eilę, šmėsteli
abejonė: „Ar aš tikrai turiu piktų ketinimų šito vaiko atžvil-
giu? Atrodo toks nekaltas.“ Pažiūrėjęs į siaurus pečius ir smul-
kų sudėjimą, nepasakytum nieko daugiau – tik paprastas mo-
kinukas mėgaujasi kelione šinkansenu.

Vos tik šiek tiek atsileido įtampos ir pasiryžimo mazgas,
akyse pažiuro žiežirbos.

„Turbūt šinkanseno elektros sistema sugedo“, – pirmiau-
sia pagalvojo Kimura. Klaidingas spėjimas. Jo paties nervai
akimirka atsijungė, akyse aptemo. Pasirodo, į langą pasisukęs

vaikinas staiga atsigręžė ir įbedė Kimurai į šlaunį rankoje slėptą prietaisą, primenantį televizoriaus pultelį. Kai Kimura suprato, kad tai namų gamybos elektrošokas, ir anksčiau tų vaikėzų naudotas, visi plaukeliai jau buvo atsistoję piestu, o kūnas visiškai paralyžiuotas.

Kimura atsipeikėja ant sėdynės prie lango. Jo rankos ir kojos surištos storais medžiaginiai diržais ir lipniaja juosta. Lankstyti rankas ir kojas gali, bet pajudėti visu kūnu nepavyks.

– O tu tikrai kvailas, senuk. Net nustebau, kad viską darei taip, kaip planavau. Turbūt net ir kompiuterinė programa taip tiksliai neveiktų pagal mano planą. Žinojau, kad čia ateisi. Ir kad seniau dirbai pavojingą darbą – žinojau, – abejingai taria berniukas kairėje. Dvigubi jo akių vokai ir tiesi nosis atrodo beveik moteriški.

Šitas nepilnametis, dėl juoko nustūmęs Kimuros sūnų nuo parduotuvės stogo, nors ir jaunas, kalba taip pasitikėdamas savimi, tarsi jau būtų nugyvenęs kelis gyvenimus.

– Kaip ir sakiau, viskas einasi kaip iš pypkės. Gyvenimas toksai lengvas. Tik ne tau, kad ir kaip gaila. Nors ir stengeisi, net savo mėgstamo alkoholio atsisakei!

Vaisiai

– Kaip tavo žaizda? – klausia prie krašto sėdintis Mandarinas Citrinos, įsitaisiusio prie lango.

Jiedu sėdi šinkansene, trečio vagono dešimtoje eilėje, trijų sėdynių pusėje. Citrina, vis dar žiūrėdamas pro langą, murma po nosimi:

– Ir kodėl jie atsikratė 500-osios linijos? Man taip patiko tie mėlyni traukiniai...

Galiausiai, lyg ką tik nugirdęs Mandarino klausimą, kilsteli antakius ir klausia:

– Kokia žaizda?

Citrinos poilgiai plaukai primena liūto karčius; visiškai neaišku, ar jis specialiai juos šitaip formuoja, ar iš miego nesišukavęs. Viengubuose akių vokuose ir nepasitenkinimo iškreiptoje burnoje atsispindi Citrinos charakteris – tingi, kad ir ką darytų. „Kažin, ar išvaizda veikia charakterį, ar charakteris išvaizdą“, – miglotai svarsto Mandarinas.

– Juk vakar tau įpjovė peiliu. – Mandarinas rodo pirštu. – Šita žaizda ant žando.

– Kada man įpjovė?

– Kai gelbėjom šitą turtingą vaikėžą.

Mandarinas rodo į viduryje sėdintį vaikina. Dvidešimt penkerių siaurapetis ilgaplaukis jaunuolis paeiliui spokso į

iš šonų sėdinčius Mandariną ir Citriną. Dabar atrodo gero-
kai geriau nei vakar vakare, ką tik išgelbėtas. Kai Mandariną
su Citrina rado jį, buvo surištas ir sumuštas, iš baimės visas
kūnas virpėjo. Tačiau dabar, nepraėjus nė parai, atrodo ge-
rokai nusiraminęs. „Kitaip sakant, visiškai tuščias“, – galvoja
Mandariną. Tokių žmonių dažnai pasitaiko tarp tų, kurie ne-
skaityto knygų. Kai vidus tuščias ir vienspalvis, lengva greitai
persijungti. Tokie žmonės pamiršta kąsni vos jį prariję, visiškai
nepaiso ir nesugeba suprasti kitų žmonių jausmų. Kaip tik
tokiems žmonėms reikėtų skaityti grožinę literatūrą, tačiau
daugumai jau per vėlu.

Mandariną patikrina rankinį laikrodį. Devinta ryto.
Vadinasi, jaunuolį išgelbėjo prieš devynias valandas. Šitas
turtingas vaikėzas, vienintelis Jošio Minegišio sūnus, buvo
įkalintas Fudžisava Kongočio rajone, vieno pastato trečiame
rūsio aukšte. Todėl jo išvaduoti buvo pasamdyti Mandariną
su Citrina.

– Baik paistyti niekus. Aš ne toks kvailas, kad man kas
nors peiliu veidą perpjautų.

Abu, Citrina ir Mandariną, – liekno sudėjimo, apie
metro aštuoniasdešimt centimetrų ūgio vyrukai. Turbūt to-
dėl kartais juos palaiko broliais ar net dvyniais. Mandariną
įniršta kaskart, kai juos pavadina „dvyniais žudikais“ ar „bro-
liais samdiniais“. „Kaip galima mane sieti su tokiu paprastu ir
lengvabūdišku žmogumi?“ – stebisi jis. Tačiau Citrinai, regis,
tai nekliūva. Mandarinui nepatinka toks atsainumas. Vienas
tarpininkas yra pasakęs: „Su tavim bendradarbiauti malonu,
bet su Citrina viena kančia. Visai kaip su vaisiais, citrinos nie-
kas nevalgo, nes ji per rūgšti.“ – „Tikra tiesa“, – pritarė Man-
dariną.

– Tai iš kur tada ta žaizda, tas raudonas rėžis tau ant žando? Aš viską girdėjau. Kaip suspiegei, kai tas niekšas įpjovė.

– Nesąmonė. Manęs tokie dalykai negąsdina. Jei ir sušukau, tai tik todėl, kad nustebau, jog jis toks skystakiaušis. Tipo, „Ė, ko tu toks silpnas?“ O šita žaizda – ne nuo peilio. Tiesiog bėrimas. Aš alergiškas.

– Negi yra į peilio pjūvį panašių bėrimų?

– O ką, tu bėrimus sukūrei?

– Apie ką tu? – Mandarinas susiraukia.

– Gal tu sukūrei visus pasaulio bėrimus ir alergijas? Ne. O gal tu sveikatos specialistas ir nepripažįsti mano dvidešimt aštuonerių metų patirties su alergijomis? Ką tu iš viso supranti apie bėrimus?

– Visą aš pripažįstu. Ir nesu sukūręs bėrimų, bet čia ne bėrimas.

Ir šitaip visuomet. Citrina visada kratosi atsakomybės ir nori pasirodyti geresnis, nei iš tiesų yra, kalba, kas ant liežuvio galo. Mandarinui tenka arba susitaikyti su tais paistalais, arba praleisti pro ausis, kitaip Citrina pliurops amžinai. Pastebėjęs, kad tarp jų sėdintis Minegišio vaikėzas įsibaiminęs kažką murma po nosimi, Mandarinas klausia:

– Kas?

– Kas? – prisijungia ir Citrina.

– Ee, atsiprašau, bet kokie jūsų vardai?

Vakar, atskubėję gelbėti šito jaunuolio, rado jį pririštą prie kėdės be sąmonės. Pabudęs, Mandariną su Citrina gabenamas lauk, kartojo vien „atsiprašau, atsiprašau“ ir nesugebėjo normaliai kalbėtis. Mandarinas suvokia, kad visiškai nieko jam nepaaiškino.

– Aš Dolčė, jis – Gabana, – lepteli Mandarinas.

– Ne, aš Donaldas, o jis Daglas, – nesutinka Citrina.

– Kas jie? – paklausia Mandarinai, nors ir supranta, kad čia greičiausiai bus vardai iš filmuko „Tomas ir draugai“.

Kad ir apie ką kalbėtų, Citrina visuomet sugeba šneką pakreipti link „Tomo ir draugų“. Tai ilgai rodomas serialas vaikams, filmuotas su modeliniais traukiniais. Citrina jį tiesiog dievina. Kaip ir dauguma Citrinai alegorijų, visos jo išmoktos gyvenimo pamokos ir visas džiaugsmas – iš to filmuko serijų.

– Mandarine, juk jau anksčiau pasakojau. Dvyniai Donaldas ir Daglas – juodi garvežiai. Labai mandagiai kalba. „Nagi nagi, ar tik nebus čia mūsų draugas Henris“, – maždaug taip. Tokia kalbėsena sudaro gerą įspūdį. Griebia už širdies, ne?

– Negriebia.

Citrina įkiša ranką į švarko kišenę ir pasirausęs išsitraukia užrašų knygelės dydžio blizgų lapą.

– Va, žiūrėk, čia Donaldas. – Rodo pirštu.

Panašu į „Tomo ir draugų“ lipdukų kolekciją. Pavaizduoti keli juodi garvežiai.

– Kad ir kiek kartų sakau, tu vis tiek neįsimeni vardų. Atrodo, net nesistengi.

– Nesistengiu.

– Koks nuoboda. Imk šitą ir kalk vardus. Va, nuo Tomo iki Oliverio, visi iš eilės. Net Dyzelis yra. – Citrina pradeda vardyti visus traukinius.

Mandarinai stumteli lipdukų lapą.

– Tai kokie tie jūsų vardai? – klausia jaunasis Minegišis.

– Riūnosuke Akutagava ir Motodžiro Kadži*, – atsako Mandarinai.

* Garsūs XX a. Japonijos rašytojai.

– Bilas su Benu ir Haris su Bartu irgi dvyniai.

– Mes nesam dvyniai.

– Tai jūs, Donaldai ir Daglai, – rimtai klausia jaunasis Minegišis, – atėjot manęs išgelbėti paprašyti tėčio?

Prie lango sėdintis Citrina be jokio susidomėjimo, krapštydamas ausį, prabyla:

– Na, galima ir taip sakyti. Bet iš tiesų negalėjom atsiskyti, tavo tėvas pernelyg pavojingas.

– Jo, tikrai baisus žmogus, – pritaria Mandarinas.

– O tau, kaip sūnui, irgi baisus? Ar su tavim elgiasi atldžiai, nes tu jo sūnelis? – juokais klausia Citrina, pirštu bakseldamas jaunuolį.

Jaunasis Minegišis, nors vos pirštu priliestas, suvirpa kaip lapas.

– Ee, ne. Man nebaisus.

Mandarinas rūgščiai šypteli. Pagaliau baigia priprasti prie to specifinio kėdžių kvapo.

– O tu girdėjai pasakojimų iš tų laikų, kai tavo tėvas lupikavo Tokijuje? Kalnai neįtikėtinų, baisių istorijų. Girdėjai istoriją, kai moteris penkias minutes pavėlavo grąžinti skolą ir tavo tėvas nupjovė jai ranką? Ne pirštą koki, o ranką! Ir kalbam ne apie penkias valandas – pavėlavo vos penkias minutes. Ir tada jis tą ranką... – Čia Mandarinas sustoja, pagalvojęs, kad tokios istorijos greičiausiai nėra deramos šviesiame šinkanseno viduje.

– Esu girdėjęs, – jausdamasis nesmagiai sumurma jaunuolis. – Tada įdėjo į mikrobangų krosnelę, jei gerai pamenu? – Šneka taip, tarsi pasakotų apie tėvo kulinarinius eksperimentus.

– Gerai, o ar šitą girdėjai? – Citrina pasvyra į priekį ir dar kartą baksтели jaunuolį. – Kartą pinigų negražinusį vyrą

pastatė priešais sūnų, abiem į rankas įbruko po popieriaus peiliuką ir...

– Mm, ir šitą žinau.

– Žinai? – nustemba Mandarinas.

– Na, kad ir kaip būtų – tavo tėvas protingas. Su juo viskas labai paprasta. Jei kas trukdo – nužudo, jei atsiduria keblioje padėtyje – išvyksta, – sako Citrina, pro langą žiūrėdama į šinkanseną, išvažiuojantį iš gretimos platformos. – Prieš daugelį metų Tokijuje vyriškis vardu Terahara ganėtinai žiauriai susikrovė turtus.

– Įkūrė įmonę „Mergelė“, tiesa? Šitą irgi žinau. Esu girdėjęs apie Teraharą.

Jaunasis Mīnėgišis po truputį atsigauja ir pradeda skleisti subtilų arogancijos dvelksmą. Mandarinui tai nepatinka. Istoriija apie įžūlų vaikėžą galėtų būti įdomi, jei būtų iš knygos, tačiau tikrame gyvenime to nenori klausytis. Tik susierzinimą kelia.

– „Mergelė“ bankrutavo prieš šešerius, gal septynerius metus, – tęsia Citrina. – Terahara su savo vaikiu žuvo, įmonė suskilo. Tuo metu tavo tėvas pajuto, kad reikalai gali pasisukti pavojinga linkme, ir staigiai spruko į Morioką. Kaip ir minėjau – protingas.

– Labai ačiū.

– Ko čia dėkoji? Aš visiškai negiriu tavo tėvo, – nukerta Citrina, akimis lydėdamas tolstantį baltą šinkanseno vagoną.

– Ne, turiu omeny, esu dėkingas, kad išgelbėjot mane. Maniau, man jau šakės. Buvau surištas kažkokio pastato rūsy. Ir dar ten buvo apie trisdešimt žmonių. Ir jaučiau, kad net jei tėtis atneš išpirką, jie mane vis tiek nudės. Atrodė, tiesiog nekenčia mano tėvo. Maniau, ten ir baigsis mano gyvenimas.